

Svitoslav i Danica.

IV. 1851. Pričujoči tečaj krasi sedmorica prelepih Jeranovih pesmi; prva mej njimi je No. 7: Nar slajši serce — „Serce nar ljubeznjivši — V nebesih in na sveti! — Kdo da mi, grešnim' sinu, — Od tebe pesem peti? — O Jezus, tvoje sladko serce — Naj ljubijo, časté — Vse ljudstva, vsi jeziki, — Vse angelske versté“. Ta polovica se po ginljivem napevu Riharjevem ponavlja pri vsakem odstavku, katerih je 16 v pesmi ter se v njih preslavlja serce Jezusovo pohlevno, krotko, ponižno, čisto, dobrotno, ljubljivo, sveto, dobro, ljubo, milo in sladko. — L. 9 ima pesem: Komú? L. 11: Solze (Sv. Joana križana) v 15 kiticah: „Gledal znad sterme višave — Sim babilonske vodice; — Grenke, oh grenke solzice — So mi rosile 'z oči. — Mislil sedé sim, o Sijon! — V tvoje neskončne lepote, — Serce kipelo milote — V sladkim spominu na té itd.“ — Str. 62 po psalmu 112: Laudate pueri Dominum. — No. 20: 113. Davidova pesem: Izrael gre iz Egipta itd. v 23 odstavkih. — No. 36 kaže po čvrsti vsebini in premilem napevu priljubljeno pesem: K Marijnimu presvetimu Sercu, kateremu se v 9 kiticah priporočajo zapored duhovni, starši, nedolžni, otročiči, grešniki, umirajoči, duše v vicah, živi in mrtvi vsi na pr.:

1. O Marija, naša ljuba Mati!
Sprejmi v milostno Sercé
Verne vse, k' jih tvoje množ'ce
Tebi dans perporoče.
O Marija, o Marija!
Ti imaš milostno Sercé,
K tebi, k tebi kopernijo
Naše misli in željé.

2. Vse duhovne, o Marija Mati!
Sprejmi v milostno Serce;
Naše duše vedno jih težijo,
Naši grehi jih skerbé.
O Marija, o Marija!
Ti imaš milostno Sercé;
Spros', naj Bog duhovnam vsliši
Njih molitve in prošnje itd.

Sveti križ — po Hlasu jedn. k. — pesmica tudi v podobi križa str. 214 s prvim in poslednjim koncem: „Križ moj dragi — Vir preblagi! — — Srečin, kdor te je častil v življenju, — On odšel bo večnemu terpljenju.“ — Vsled Malavašičevih „Domorodnih listov“ o Prešernu in Koseskem so Slovenci razpravljali jeli vprašanje, kateri izmed nju je prvak; tedaj pokloni v Zg. Danici 1851 št. 9 Svitoslav čestitko, kateri je Gr. Rihar zložil pomenljiv napev, Koseskemu in to gledé na njegovo dotedanjo res izvrstno poezijo in vzlasti na njegovo Visoko pesem:

K o m ú?

1. Krilatec nêse znad oblakov
V torilu zlatim vjenčno slavo,
Iz vez, cvetic slovenskih znakov:
Komú, komú bo vjenčal glavo?
3. „Krilatê dragi, duh nebesni!“
Nekdó 'z otožnih pers povzame,
„Prepevam dom, gorim ljubezni:
„Naj vjenčik zali bode za-me!“
5. „Kar prvo ti dajalo slave,
„Je drugo jo gredé kalilo;
„Za to pošem druge glave,
„Nad njó spraznit svitló torilo.“
7. „a glej! na Jadru matke Slave
zre se na slovenske krase,
'r čuje tiho iz nizave
L'eti svete, svete glase;

2. Oči se vpirajo v dražtico,
Vmerljivih serca hrepenijo,
Mnogtêr molí po nji desnico,
Prošnje duhteče se glasijo.
4. Krilat: — Ljubezin domačije
„Je čustvo blago in ljubó nam;
„Pohôtni zdeh in spev naslije
„Je sovski krič pred božjim tronam:
6. Meglica žali svitlo lice
U tém nebeščanu obdaje,
Torilce v roci — čez gorice
Pod nebam begne v tuje kraje.
8. „Sveto bitje! živi Bog ljubezni,
„Tebi samo čast in slava gre;
„Posvečeno v strahu in bojezni
„Posvečeno bodi tvoje ime!

9. „Tebi le spodobi se češenje,
 „Tebi gre, de glasno vsih strani
 „Te žival neskončno mergolenje
 „De te duh in praha sin časti““.

10. Krilatec gine to slovalo,
 Se zniža k njemu, ki ga poje,
 In reče: Pevc, ti ná častilo!
 „Ker išeš božjo čast, nesvoje“.

V nevezani besedi pa so njegovi spiski naslednji: Od krivoverstva, poslovenjeno iz Blahovesta; po Zagreb. listu: Nekaj od protestanške vere. Kaj je katolški duhoven? Zunaj katolške cerkve se ni zveličanja nadjati, iz slovesne češke verne ali dogmatike J. V. Jirsika. Iz popotvanke nekiga brankobrodskiga poslanca po „Wien. Kirchentztg.“ Kako zamorejo učeniki po deželi v učencih pretuhtovavnost zbuditi in se sami od njih kej učiti? — „Posebno razveseli učenik svoje male učence, ako jim take reči da izdelovati, s kterimi so persiljeni nekoliko misliti, pa vender de niso za nje pretežke. Ljudje po deželi se po zimi, ko imajo bolj čas, večkrat pomenkovajo, koliko p. kdo pozna lesov, trav, živin itd. Tudi učeniki bi prav storili, ako bi ukazali učencam p. enkrat, de naj vsak popiše imena vsih lesov, ki jih pozna, drugikrat vsih trav in zeliš, drugikrat vsih živin in zverin, drugikrat vsih ptic, laznin, žuž, merčesov itd., zopet drugikrat vsih bolezin; vsih travnikov, njiv, pašnikov; vse dele voza, hiše, kozelca itd. To bi bile narodovne in domačinske naloge za učence, ktere bi z veseljem izdelovali; včasi bi doma cela hiša tuhtala, da bi več reči skupej spravili. Kar bi kateri napak zapisal, bi se mu lahko povedalo, de se tako in tako mora pisati. Kaj bi to več prida perneslo, kot marsikteri iberhaus, dektanda, pelitenc itd.“ (str. 54). — Kako zamore učenik svoje učenčke razveseliti in ob enim učiti. „Malo kaka reč otroke toliko razveseli, kakor podobe, zlasti kadar so še čedno malane . . . Zlasti potrebne bi bile podobe za svete zgodbe stare in nove zaveze, za keršanski nauk, za mnogotere skrivnosti sv. vere, iz življenja svetnikov . . . Potrebne bi bile bukve s podobami iz živalstva, rastlinstva, iz zemljinstva ali rudninstva . . . V nemškim je že marsikaj taci podobarj, ktere pa niso vse brez razločka za otroke, ampak z odboram in razločkam; v slovenskim dosihmal kaj taci ga še nimamo . . . Nedavno so v Pragi na svitlo prišle troje bukve z obrazi iz otročjiga življenja . . . Vender morajo učeniki in sploh redniki posebno varovati, de otrokom kej taci ga ne kažejo, kar bi tudi le od deleč sramožljivost žalilo . . . Otroci imajo bistre oči, vse vidijo in pretuhtujejo, in marsikej spazijo, kar odrašenimu še v misli ni itd. (str. 89)“.

Kratka zavarnitev. „Nejeverski češki časnik „Slovan“ v nekim piškavim dokazovanju terdi, de bi ne bila nobena vera prava in edinozveličavna. Na to mu pošten „Vidensky Dennik“ odgovori in pravi med drugim: Tako terdijo tudi protestanti, pa sko in skoz neravnosledno t. j. po slovensko, de sami sebi bunke po glavi dajejo itd.“ To čvrsto dokazuje ter spominja Jeran grškega modrijana Platona, kateri je v svojih naukih prišel najbliže krščanstva (str. 96). Čednik da lep zgled keršanske ljubezni, po Blahovestu. Duh in čerka. Čudin tat. Glasilke (parole) vsih puntov od Adama do Proudna po Vid. Denniku: „Bote kakor bogatini, kakor zlahtniki, kakor kralji, kakor bčovi! (str. 110)“ — Naloga katoliških Slovanov v Cerkvi. V „Wien. Kirchztg.“ pisatelj po jeziku, po rodu in domačiji Nemec primerno dokazuje, da naloga katoliškim Slovenom v Avstriji je: gojiti cerkveno vedo v domačem jeziku, narodno slovstvo cerkveno pospeševati ter krivovercem in razkolnikom z orožjem učenosti v ravno tem jziku se nasproti staviti itd. „Katoliški Sloveni so jedro celiga cesarstva avstrianskega, — je nas 15—16 milijonov — pa kje so in koliko najdem pri nas učilnic, koliko semeš, de bi bili se v njih učili rejenci v domorodnim jeziku skrivnosti in resnic božjiga razodenja misliti in zglasovati? itd.“ — Molitev, de bi se vsi v Eno sv. vero zedinili. Med možmi, ki delajo na to, je vzlasti goreč Oče Ignaci Spencer . . . „Kaj pa tiče nas

Slovéne ali Slovane, naj bo nam perporočeno, se pri tih molitvah še posebej svojih kersanskih razločnih bratov na jugu in severu, namreč nezedinjenih Grekov, spomniti, de bi se tudi oni sprebudili in spoznali, kaj je v njih zveličanje . . . Pogosto se sliši od silniga terpljenja, kteriga morajo katoličani med Serbljani prenašati . . . Še veliko bolj žalostne naznanila od stanu katoličanov so se te leta iz Rusovskega slišale itd.“ (str. 123). — Kakošno terpljenje Jezusovi nevesti krivoverci delajo. Katoličanje, pohujšljivih in krivoverskih bukev in spisov se varujte! Kako bi se šole napravile. Napuhin in Ponižin. Nektere napake in pregrehe po Slovenskim p. Preslabo spoštovanje nedelj in praznikov; ponočevanje, predolge svatovske ali ženitvanjske gostarije, v noč; skupni spašniki, opuščanje nedeljske službe božje, prepiri med soseskami, napčno zaupanje samih nase in premalo zaupanje v Boga itd. (str. 140). Nekteri opomini zastran spoštovanja svetih krajev. Od misjonarja g. Knobleherja. Nove milosti za prijatle sv. roženkranca. Nekaj Voltairoviga. — Šolarjem v prevdark: Mladenič Aldrik. Mladim v zgled in posnemanje: Bogoljubni mladenčik Gotfrid. Cerkvene zapovedi so tudi božje zapovedi. Farno cerkev spoštuj in obiskuj ko svojo mater! Sveti-dan. Razdertje, razpertje in razpad luteranske cerkve na Meklenburškim. Nekteri odpiski iz spovedovanj sv. Avguščina od njegoviga učenja v detinskih letih. Kako so Jezuiti mladost odrejevali (po Augsb. Postztg. str. 205. 208 in l. 1852 str. 6), — Prav mnogo je priobčeval letos iz misijonskih naznanil, v razgledu po svetu, kratkih zgledov za mladino itd.; posebej o društvu sv. Mohorja (str. 160. 191) in o bratovščini sv. Cirila in Metoda (str. 197) itd.

To leto se je Danica prvokrat sporekla z Novicami, češ: „Ako nekteri šterkovci ptičje gnejzdo razderó in z mladiči gerdo delajo, je to pregrešno; pa se nam tudi pregrešno zdí, ako ptujic, kakor so Novice pravile, iz tega prederzni sklep storí: Škoda za tako lepo deželo, s takimi prebivavci, ki vedno Boga v ustih imajo in na videz v cerkev hodijo (!!) — v sercu pa so polni hudobije (!!!)“. To govorjenje — taka sodba je prehuda. „Na Nemškim . . . Češkim . . . imajo bukvice zoper terpinčenje žival . . . De bi Slovenci na videz v cerkev hodili, to je obrekovanje, ktero mora vsako pošteno uho žaliti, in zamore priti k večimu iz ust kakiga malopridnišiga Rongetoviga učenca itd. (str. 135). — Nato je dopisnik B—k v Novicah str. 180 dal „Odgovor Danici“, češ: „Novice, ktere že skoraj 10 let kažejo, da so tako dalječ od Rongeta kakor od Ultramontanizma, že zamorejo same na sebi porok biti, da nič napčniga ne pride va-nje itd.“ A Jeran priobči potem zavoljo sporazumljenja v Danici „Odgovor na Odgovor“, da Novice menda ne zaslužijo tega poklona; največi del njih bravev je gotovo vernih in poštenih Ultramontancev, kajti: „kar psovavko ultramontanizem tiče, je sploh znano, de dandanašnji tako imenovani zobraženi svet s tem imenom zabavlja vsim, kteri še po božjih in cerkvenih zapovedih živé, ali sploh, kteri so pošteni katoličani, kakor so p. dnevniški vitezi zbiralše škofov v Würzburgu in na Dunaju, in v sto in sto družih zadevah z Ultramontanci pitali itd.“ (str. 154).

Zgodnja Danica. Katolški cerkveni list. Odgovorni vrednik in založnik: Janez Kr. Pogačar. Natiskar: Jožef Blaznik v Ljubljani. — No. 51 pa 52 l. 1851 ima na čelu: „Naročevanje na peti tečaj slovenskiga katoliškiga časopisa Zgodnje Danice. . . V duhu in namenu, kakor dosihmal, želí „Zg. Danica“ Slavce sploh in Slovence posebej ter vse obiskovati, kteri se za njo menijo . . . Okolišine so tako nanesle, de se bo vredništvo in založništvo za prihodnje leto spremenilo . . . Učenih zmožnost je obilno po Slovenskim; s sklenjenimi močmi se pa veliko storí . . . Odgovorna vrednika: Luka Jeran in Andrej Zamejc. Založnik: Jožef Blaznik.

4. Slovenska abecednica za otroke. V stari in novi pisavi. Spisal in na svetlo dal L. Jeran. V Ljubljani 1851. 8. — II. 1852. — III. 1857.

5. *Lilija v Božjim vertu ali deviški stan, njegova lepota in pomočki ga ohraniti.* Po spisih sv. Alfonza Liguorskiga. S podobo. Na svetlo dala L. Jeran in A. Zamejc. V Ljubljani 1851. 8. 75. — II. 1852. — III. 1856. — IV. 1880. 8. 220.

6. *Bukvice od presvetiga Imena Jezusa.* Spisal L. Jeran. V Ljubljani 1851. 8. 36. (Ponatis iz Danice). — II. 1857.

7. *Sveti Juri, serčni vojšak.* Serčnim slovenskim mladenčem spisal L. Jeran. V Ljubljani 1851. 12. 59. — II. 1857.

C.

V. 1852. *Zgodnja Danica.* Katolišk cerkven list. Tudi ta tečaj ima v sebi sedmerko Jeranovih pesmi, in koj prvi list na čelu:

Posvečenje k novimu letu.

1. Zemlje in nebés Kraljica,
Nad kerube vse češena!
Tebi naša naj Danica
Bode v slavo posvečena.	2. Vzem' jo pod peruti svoje,
De Slovence razsvitluje,
Tvojga Sina slavo poje,
Tvoje dvištvo oznanuje.
3. K nov'mu letu pa z višave
Nam pokaž' nebeško Dete,
Naj otmè otroke Slave
Od nezdgod hudo zadete.	4. Greha spona naj zatara,
Jenja milosti pravica,
Zliva nove blagodare:
Sprosi Božja Porodnica!

I H S.

Vedno peta ino gnana	Ni però še zapisalo,
Bodi imenu Jezusu	Jezik še 'zgovoril ni;
Aleluja in Hosana!	Čisto serce je okušalo
Jezusu narslajšimu.	Tvoje ljubeznjivosti.

Jezus, vetrič tolažila!
Sladki mir mi v dušo vej,
De se slednič opočila
V Tebi bo na vekomej (No. 3).

*

Hvala Božja iz ust malih.

Rožce dišijo,	Tiče po vejah	Angelski kori	Gloria Očetu!
Lepo cvetó,	Hvaljo Boga	"Sveto" pojó,	Gloria Sinu!
Glavce molijo	Cverčki ob mejah	Gloria gori	V nebu, na svetu
K Bogu v nebó.	Kličejo ga.	Vedno ženó.	Svetmu Duhu! (No. 8.)

V l. 10 se nahaja pesem: Za post — „Ne pozabi, ne pozabi: — Kar ti jame zibel teči, — Te preganja, človek slabi! — Lev peklenski, lev dereči“ itd. — L. 21: Vojaška pesem na potovanju ali maršu: „U zmerzlini in vročini — Mérimo čez hrib in log, — V gromu, tresku in dežini, — Naj bo žar ali srež okrog itd.“ — L. 23: Pošten vojak — „Vojak vesel je korenjak, — Kar prav ino spodobno je. — Čmernosti ne pozna vojak, — Ne zgraja, ne prepira se. — O tak, o tak — Je vsak pošten vojak itd.“ — L. 47: Božje oko. Po geslu: Vse je očitno in odperto očém Gospodovim. Hebr. 4. V osmih kiticah: „Naj stojim na zemlje lici, — Al me skriva njena sredi, — Skriti se ne da Pravici: — Božje oko povsod me gleda itd.“ —

Prosto je v tem letniku poročal Jeran najprej o misijonih in bratovščinah p. Srednjoafrikanški misjon (Zagreb. L.). Društvo za spreobrnjenje vsih krivovercov — O. Ignaci Špencer. Društvo sv. Cirila in Metoda, sv. Hermagora, družba Jezusoviga

Detinstva (str. 4). Sveto leto. Pismo dr. J. Knobleherja. Postave Mariine družbe v prid kat. misiona v srednji Afriki. Nabirki za Afrikanski mision. Zatiranje katoliške cerkve na Rusovskim. Zgled modriga učenca. Sv. Apian, spričevavec v palestinski Cesareji. Beseda Slovincam (l. 9) o vzvišanju Novomeške gimnazije po vabilu prevzvišenega knezoškofa Antona Alojzija. V dan sv. Cirila in Metoda, slovenskih apostelnov (l. 10): Nekoliko od njunega življenja, gerške razkolnije (po Blahovestu), o molitvi za spreobrnjenje Rusije in za zatiranje razkolništva slovanskiga po bukvicah: „Union de prières pour la conversion de la Russie et l'extinction du schisme chez les peuples Slaves. Bruxelles. 1851.“ „In čudno zarés je, piše Svitoslav, de ravno ta čas, ko se je na Slovenskim misel za društvo ss. Cirila in Metoda jela utrinjati, se je imenovani glas deleč od Slovenskiga po nekim tujcu v ravno ta namen zaslísal. Tudi on svetuje molitev, svete maše, obhajila, devetdnevne molitve, roženkranc, pokorila in vsakere dobre dela, in pa vse to pod obrambo ss. Cirila in Metoda (l. 11)“.

Čvrst je spis: „Moč klasiškiga slovstva v vedo in besedo novših časov“ (str. 25—42) po knjigi, spisal J. Gaume, kjer proti koncu Jeran pravi: Ako se tudi kterikrat opomni, de to — zreki gerških in latinskih klasikov, iz bajeslovja ali mitologije — ni keršansko, de le neverniki so tako mislili in učili, je vender pri vsi previdnosti grintovi sad tacih neverških laži in zmot in zlasti pogostiga branja enacih del: oslavljenje keršanskiga okusa, zgubljenje veselja do razodete resnice, pešanje vere in velikrat verna v nemarnost, ki je pri tako imenovanih zobrazenih dandanašnjih časov ognjena uima, ujedajoč červ, nakazin in predkazin časne in večne nesreče... To se vidi posebno iz peresa nekterih pisavcov, kteri, ako se jim naključí kej v keršanstvo tikajočiga pisati, pišejo tako dremotno in otožno, de vsaki lahko razvidi, de jim ne izhaja iz serca. Ako se zaleté pa v malikovavsko bogočastje, jim peró tako medeno tečel... Ali nismo brali že celó v Slovenskim perkazkov, v kterih je viditi, kakor de bi se pisavcu po nekdašnjim malikovavstvu zdéhalo, in kakor de bi miloval mališke šture, ki so se mógli ogniti darilnikam Edinorojeniga Očetoviga itd. (Prim. Hus, Žižka)“.

— Kaj misli Abraham a st. Klara o Jezuitih? „Meni se Jezusovo društvo zdi, kakor orehovo drevo. Kolikor več to drevo sadú obrodí, toliko hujši ga samopašni dečaki s krepelmi natepajo itd. (str. 43)“.

Osvobodovanje zamork po Hlasu jed. katol. Marija — jutranja zarja (str. 75—77). Dr. A. Radlinsky. Namen, potreba in dobrotnost sedanjiga svetiga leta. Tovarštvo angelskiga mladenča sv. Alojzja. Le Božja milost je še naše zavetje. Dvanajsteri apostelčki v Kartagi. Nekaj od združevanja latinske in greške cerkve po „Univers-u“. Krivoverske in Božje sodbe (str. 146). Omikanost brez keršanstva. Na Marijno prošnjo se spreoberne mlad nejeveric današnjih časov, spačen z branjem škodljivih bukev. Mnogo nravnopodučnih zgodb in zgledov, brezbrojno poročil v razgledu po kerš. svetu itd. Bil je tudi poverjenik društva sv. Mohorja, katero je marljivo priporočal in razširjal, kakor družbo ss. Cirila in Metoda.

Resnobiše od lani se je sporekla Danica z Novicami letos in to: a) Novice nekaj šipljejo g. J. Peršeta, ki je v Danici št. 23 terdil, da krompir zato gnjije, ker so ga ljudje okleli, ter so radovedne, kje bo g. P. vzroka grojzdne gnjiline iskal, ker ljudje vina, kolikor je znano, niso nikdar preklinjali, marveč mu preveliko čast z besedo in v djanji skazovali? „Danica t. j. L. Jeran po besedah sv. pisma (Modr. 11, 17) pravi, de P. ne bo po vetru mahní, ako za besedo prime in reče, de grozdje bi utegnilo ravno za to gnjiti, ker so ljudje vinu preveliko čast z besedo in v djanju skazovali in mu jo skazujejo... Kteri pa de je tisti pervinski natorni vzrok gnjiline pri grozdju ali korunu, kteriga čeznatorni Bog v en in drugi sad vsadi, nas preveč natorne ljudi postrahovati, s tem se nar učenejši glave zastonj belijo, kaj že le ljudski učenik (str. 120)?“ —

b) Jeranu vest ni pripustila molčati na „Odperto pohvalno pismice g. pisatelju potopisov po Slovenskim in Laškim“ (Novic. str. 347), češ, radi bi bili vidili — iz verniga in nrvniga ozira — od taciga popotnika (M. Verne) po takih deželah več čutila in spoštovanja za keršanstvo, manj za ajdovstvo (str. 184). — Ta „prijazni“ napad pa Novice slavnimu vredništvu Danice imenujejo bombo, češ, če bi nam treba bilo iz omenjeniga verniga in nrvniga ozira še kedaj v šolo hoditi, naj nam za zlo ne vzame, ako k nji ne pridemo, še manj pa slavni g. pisatelj potopisov . . gremo svojo pot, katero že delj časa hodimo, kakor Danica, in reči smemo, vseskozi kristiansko in pošteno itd. (str. 372). — Nato vredništvo Zg. Danice odgovori dokaj rezo ter naposled pravi: „De ste stareji mem nas: poštenje! — iz serca Vam Matuzalemovo starost prvošimo; to pa Vam vender v ti reči druge pravice ne da, kakor če Vas bomo tudi vprihodnjič, kakor dozdej — vikali. Kar pa „v šolo k nam“ tiče, bi bilo modro storili, ako bi bili molčali; — to naj bo rečeno, de v osebnosti ne zajdemo, in ko smo že inimici causae, de amici personae ostanemo (str. 192).“ — Po vsem tem Novice v poslednji besedi Danici (str. 380) oponašajo, da se mlado (1) vredništvo kakor stara (?) babica lovi za zadnjo besedo in da ne besedice več ne govorijo o ti pravdi, ktere tihi začetek je že bila ozdravljena zamaknjena in posekana smreka! —

„Danica bo izhajala v tem duhu, kakor dozdej; ako pa imajo morebiti častiti bravci kake posebne želje, jih prosimo razodeti, se bo jim vstreglo, kolikor bo le moč“ — pravi v povabilu na naročilo za prihodnje leto vredništvo in založništvo. —

8. *Stezica v nebesa*. Bukvice pridnim otrokam namesto podobic. Na svitlo dala L. Jeran in A. Zamejc. V Ljubljani 1852. — II. Stezica v nebeško domačijo z lepo podobo sv. Alojzija. 1853. — III. 1883.

9. *Keršanski junak ali molitvene bukvice za slovenske vojake in sploh za katoliške mladenčce*. Spisal L. Jeran. V Ljubljani 1852. 12. 216. — II. 1886.

Poročilo o pošiljativah za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ „Pedagogičskega društva“ v Krškem.

(Dalje.)

Dela iz Dunajske šolske delarne: Učitelj J. Bezljaj je razstavil 6 listnatih ornamentov (modelov) od malca (gipsa), model rimskega groba iz Neviodunuma in 20 lesenih izdelkov, namreč: Cvetično podporo, razpenjalo za metulje, podstavo za cvetice, podstavek, kimalo, predstavljaje labilno ravnostezje, grebljico, zloženi okvir, 9 raznih lesenih vezi kot modele tesarskih del, stojalo za slike, kolo na vretenu, vodometa, model sesaljke, ostrušje (cimper). Učitelj A. Žumer je razstavil svoje izdelke iz kurza v šolski delarni na Dunaji in sicer A) iz kartonaže:

a) Ploskve (obnovljene in prevlečene):

1. kvadrat, 2. trikot, 3. šesterokot, 4. krog, 5. šolska mapa.

b) Geometr. telesa:

1. kocka (model), 2. škatljico za minerale (vporaba), 3. posoda za tinto (vporaba), 4. prisma (model), 5. priprava za vzgojevanje gosenc (vporaba), 6. škatlja za mineralog. zbirko (vporaba), 7. škatlja za peresa in svinčnike (vporaba), 8. priprava za razkazovanje lomljenja žarkov (vporaba), 9. škatlja za zbirko metuljev (vporaba), 10. piramida